

N:o 28.

Af Herr Wærn, Carl Fredrik: Angående medgifvande för Kongl. Maj:t att redan under innevarande år lyfta hela det för nordvestra stambanans fullbordande erforderliga belopp.

Vid remiss af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition angående anslag till fortsättning af Statens jernvägsbyggnader har jag förordat, att utöfver det belopp af 1,600,000 R:dr, som Kongl. Maj:t begärt Riksdagens medgifvande att af det anslag, som för år 1871 beviljas till fullbordan af nordvestra stambanan, få använda, redan detta år ytterligare 900,000 R:dr af samma anslag måtte ställas till Kongl. Maj:ts disposition för arbeten under innevarande år å denna bana, på det att den må inom årets slut kunna öppnas för allmän trafik. På det att ingenting i form eller annat hänseende må vara underlåtet, anhåller jag nu att få såsom motion framställa samma förslag.

Då, i ändamål att skaffa nödlidande arbetsförtjenst vid sistlidne riksdag, lyftning under år 1869 af 1 million utaf det för år 1870 till fortsättning af nordvestra stambanan beviljade anslag medgafs, var ett af motiverna, hvarföre arbetsförtjenster skulld lemnas just vid denna bana, önskligheten deraf att densamma blefve tidigare fullbordad. Att så också verkligen skall komma att ske och en väsendtlig tidsvinst genom arbetets påskyndande ernås, har härigenom naturligen blifvit ett mål för den nitiska Byggnadsstyrelsens alla sträfvan den. Den har också i dessu blifvit af Kongl. Maj:t ytterligare understödd, i det att äfven från handels- ock sjöfartsfonden förskott till arbetets pådrifvande blifvit lemnadt.

Arbetsplan och alla förberedande åtgärder hafva deraf blifvit ställda på banans öppnande för allmän trafik inom detta års slut. För detta ändamål har hela behovet af räler och af rörlig materiel blifvit beställda att tidigt detta år levereras, och en arbetsstyrka af ungefär 2,000 man bibehållits under vintern i och för nödiga bergsprängnings- och stonarbeten.

Men just för dessa anordningar, hvilka, om banan icke skulle öppnas förr än under år 1871, varit till en del nu obehöfliga, måste så stora penningesummor utbetalas att, om icke större förskott å 1871 års anslag lemnas än af Kongl. Maj:t blifvit begärdt, återstoden icke blir tillräcklig till arbetets fortsatta bedrifvande med erforderlig styrka.

Så hafva för jernvägsskenor eller räler redan blifvit utbetalde 300,000 R:dr och erfordras ytterligare 400,000 tillsammans:

för skenor	700,000,
„ transportmateriel	600,000,
„ bryggor	300,000,
hvertill måste läggas:	
Återbetalning till handels- och sjöfartsfonden af der-	
ifrån 1869 erhållna förskott	300,000,
eller en summa af	R:dr 1,900,000.

Då nu utaf anslaget för år 1870, 3,100,000 R:dr, 1869 användts 1,000,000, återstår deraf blott 2,100,000, och om härtill lägges det belopp Kongl. Maj:t begärt att af anslaget för år 1871 få lyfta, 1,600,000, så blir det hela 3,700,000 R:dr, som efter afdrag af ofvanstående, 1,900,000, för det egentliga arbetet under året lemnar mindre än hälften kvar, eller endast 1,800,000, och detta är otillräckligt för vinnande af frukten utaf hittills gjorda ansträngningar och realiserandet af den arbetsplan för hvilken förberedelser blifvit träffade. Som likväl en del kompletteringsarbeten kunna ske efter det banan blifvit för trafik upplåten, så behöfves icke hela det för år 1871 begärda anslag till nordvestra stambanans fullbordan under år 1870, utan kan, enligt mig benäget af chefen för Byggnadsstyrelsen lemnad uppgift, banan öppnas, om utöfver af Kongl. Maj:t begärda 1,600,000 ytterligare 900,000 R:dr få under innevarande år lyftas.

Fördelarne af ett års tidigare ernående af de politiska och kommersiella ändamål, för hvilka denna stambana blifvit anlagd, behöfs icke att af mig utvecklas. Ej heller behöfver jag mer än nämna olägenheterna af att nu under vintermånaderna afskeda en stor del af den arbetsstyrka, som, om banan ej förrän 1871 skall öppnas, är allt för talrik, och deremot åter våren 1871 öka densamma. Men äfven ur rent ekonomisk synpunkt är arbetets bedrivande med oafbruten fart förmånligt, ty ett halft års ränta å under sednare delen af år 1870 i stället för under förra delen af år 1871 behöfliga 900,000 R:dr öfverstiger blott föga den årliga utgiften till Norska statsverket för bedrivande af trafiken å bandelen Arvika—Norska gränsen, och bör betydligt understiga trafikinkomsten af en jernbana, som, oafsedt lokala tillflöden, kommer att utgöra föreningsbandet mellan jernvägsnät af nära 150 mil å den Svenska och 20 mil å den Norska sidan.

Min vördsamma motion är därför:

att Riksdagen, för möjliggörande af den nordvestra stambanans öppnande för allmän trafik vid eller inom detta års slut, ville medgifva att Kongl. Maj:t må af det anslag, som vid denna riksdag för år 1871 beviljas till nämnda banas fullbordan, ega att redan under innevarande år lyfta icke blott det af Kongl. Maj:t begärda belopp af 1,600,000 R:dr, utan derutöfver ytterligare 900,000 R:dr.

Stockholm den 29 Januari 1870.

C. F. Wærn.